

Internationale wetenschappelijke conferentie

Brussel - 24 en 25 november 2016

40 jaar in Brussel Levensaders – Knooppunten

BRUSSEL MOBILITEIT

GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

In samenwerking met

.brussels

ADVANCING
PUBLIC
TRANSPORT

Voorzitter van de conferentie

Ir. Luc BIOUL

Directeur van de directie Infrastructuur van het Openbaar Vervoer,
Brussel Mobiliteit

Senior Vice-President Operations, MIVB, Brussel

President International Metro Committee, UITP

Wetenschappelijk comité

Onder leiding van prof. ir. arch. Bernard DECLEVE

Gewoon hoogleraar, Université Catholique de Louvain

Vincent KAUFMANN	EPFL (CH)
Gebhard WULFHORST	TUM (DE)
Georges AMAR	RATP (FR)
Philippe MENERAULT	U DE LILLE 1 (FR)
Priscilla ANANIAN	UQAM (CA)
Michel HUBERT	USL-B (BE)
Kobe BOUSSAUW	VUB (BE)
Benoît MORITZ	ULB (BE)
Kris SCHEERLINCK	KUL (BE)
Pieter VANSTEENWEGEN	KUL (BE)
Pierre VANDERSTRAETEN	UCL (BE)
Dirk LAUWERS	UGENT (BE)
Jacques TELLER	ULG (BE)

Wetenschappelijk en organisatorisch coördinatiecomité

Onder leiding van ir. arch. Gordana MICIC

Verantwoordelijke van de eenheid Kunst & Architectuur

Directie Infrastructuur voor het Openbaar Vervoer, Brussel Mobiliteit

Lid van het Platform Design & Cultuur van UITP

Lore VANDOORNE	Kabinet van minister Pascal SMET
Agnès PETER	UITP
An VAN HAMME	MIVB
Camille THIRY	Brussel Mobiliteit
Annick BAQUET	Brussel Mobiliteit
Tiffany HERNALESTEEN	Brussel Mobiliteit

Korte inhoud

Naar aanleiding van het veertigjarige bestaan van de Brusselse metro wil Brussel Mobiliteit in samenwerking met de MIVB, UITP en verschillende universiteiten bijdragen aan het debat over het verband tussen mobiliteit en stedenbouw via een internationale wetenschappelijke conferentie die experts, mensen uit de beroepspraktijk en onderzoekers samenbrengt. De inzet: metrostations als hefbomen voor de ontwikkeling van een gastvrije, verbonden, kosmopolitische en polycentrische grootstad.

Een eerste doelstelling van deze conferentie is het beschrijven van de bewogen geschiedenis van de metro aan de hand van een historisch overzicht van de invoering ervan in het stadsweefsel. Dit historische overzicht licht toe hoe het opzetten van het openbare vervoernetwerk (onder andere de metro) in de verschillende steden niet alleen bijdraagt aan de organisatie van de mobiliteit in de stad maar ook aan de fysieke (her)structurering van het grondgebied.

Het tweede doel: zich concentreren op de evolutie van de mobiliteitskwestie als een publieke verantwoordelijkheid.

De huidige culturele en politieke projecten getuigen van de nieuwe verwachtingen op het vlak van milieu maar ook van de collectieve wens om anders te gaan wonen en bewegen in de stad. Het onderzoek is gericht op het uitproberen van een meervoudige, multimodale mobiliteit, die het concept van mobiliteit als concurrentie tussen de verschillende vervoerswijzen vervangt.

Deze benadering houdt een nieuw territoriaal inzicht in, en vereist een diepgaande verandering van de opvattingen over de transporteconomie en -technologie.

Derde doel en voornaamste uitdaging van deze conferentie: samen kritisch en toekomstgericht nadenken over de volgende kwesties...

- Zal de verbonden grootstad het referentiepunt vormen voor het toekomstige Brusselse mobiliteitsbeleid? Zo ja, wat zullen de hefbomen van dat beleid dan zijn?
- Wat worden de statuten, functies, vormen en beheerswijzen van de toekomstige metrostations van morgen? Toegangspoorten tot de stad en/of verkeersknooppunten?

Donderdag 24 november

08:30 – 09:00 Onthaal

09:00 – 10:10 **OPENINGSSIESSIE**

Opening door ir. **Luc BIOUL**, voorzitter van de conferentie (FR), **Karel LOWETTE**, kabinetschef van de minister van Mobiliteit en Openbare Werken van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, **Jean-Paul GAILLY**, directeur-generaal van Brussel Mobiliteit, **Brieuc de MEEÛS**, CEO van de MIVB, Brussel en Prof. **Bernard DECLEVE**, voorzitter van het wetenschappelijke comité (FR)

10:10 – 10:30

“Toekomstgerichte terugblik op stedenbouw-vervoer via de metrostations van Brussel” door ir. arch. **Gordana MICIC**, verantwoordelijke voor de eenheid Kunst & Architectuur, DIOV, Brussel Mobiliteit (FR)

10:30 – 11:00 Koffiepauze

11:00 - 12:30

SESSIE 1

GESCHIEDENIS VAN DE EVOLUTIE VAN DE METRONETTEN EN DE STEDENBOUW

Beschrijving van de evolutie van de koppeling ‘stedenbouw-vervoer’ via de ontwikkeling van de metronetwerken in verschillende internationale steden

Moderator: Prof. **Kobe BOUSSAUW**, VUB, Brussel

“Metro’s en wereldsteden. Het geval Barcelona” door ir. **Jordi Julià SORT**, Transfer Enginyeria – TRN Ingenieria, Barcelona, Spanje (FR)

“De ontwikkeling van het metronetwerk van München en de impact daarvan op het transportsysteem” door ir. **Roland PRIESTER**, City of Berlin, Public Transport Network Development, Duitsland (EN)

“Welke netwerken voor welke wereldstad? Terugblik en vooruitblik op de Rijksse spoornetwerken” door prof. **Philippe MENERAULT**, directeur van de UFR de Géographie-Aménagement van de Université de Lille, Frankrijk (FR)

De metro en de stad

- "De stad opnieuw weven: lessen uit de ervaringen van Transit-Oriented Development"* door **Christian SAVARD**, directeur-generaal van Vivre en Ville, Montréal, Canada (FR)
Vraag en antwoord - Debat
- 12:30 – 13:30 Lunch
- 13:30 – 15:00 **SESSIE 2**
HET METROSTATION ALS EEN UITWISSELINGSPLAATS, EEN OPENBARE RUIMTE MET STADSUITRUSTING
op de schaal van de buurt, het station en de bijhorende wijk
Moderator: Prof. **Jacques TELLER**, ULG, Liège
"Klantenervaringen" door **David FAVEST**, Marketing Director, Sales, Marketing & Network, MIVB, Brussel (FR)
"Stations, wat wil en vindt de reiziger?" door Dr. **Marc Van HAGEN**, Senior Customer Experience Consultant, Klant- & Marktadvies, NS, Utrecht, Nederland
"Van een hart naar een lichaam - De rol van de metrostations" door ir. arch. **Atsushi SAKAI**, Japan Railways Group, Paris-Tokio, Japan (EN)
"Metro's aanleggen - Steden vormgeven" door ir. arch. **Andrew MEAD**, Chief Architect (ARBUK), MTR Corporation Limited, Hongkong, China (EN)
Vraag en antwoord - Debat
- 15:00 – 15:30 **Samenvatting van de eerste dag**
Prof. **Dirk LAUWERS**, UGent en prof. **Michel HUBERT**, USL, Brussel (FR)
- 15:30 – 17:00 **SESSIE 3**
INTERACTIE TUSSEN DE ONDERGRONDSE EN DE BOVENGRONDSE OPENBARE RUIMTE, IN VERBAND MET MULTIMODALITEIT - TERREINBEZOEK
Voorstelling van het herinrichtingsproject voor metrostation Rogier en omgeving met plaatsbezoek
- 17:00 – 18:00 Receptie en networking

Vrijdag 25 november

08:30 – 09:00 Onthaal

09:00 – 10:30 **SESSIE 4**

MULTIMODALITEIT EN VERVOERSDIENSTEN

Het onderzoek betreft de vernieuwing van de mobiliteit in de stad, waarbij concurrentie vervangen wordt door complementariteit

Moderator: Prof. **Kris SCHEERLINCK**, KUL, Leuven

“De diverse logica verbonden aan het gebruik van het openbaar vervoer” door prof. **Vincent KAUFMANN**, wetenschappelijk directeur, École Polytechnique Fédérale Lausanne, Zwitserland (FR)

“De toegankelijkheid van de Brusselse wijken via het openbaar vervoer” door **Kevin LEBRUN**, geograaf-onderzoeker, Université Saint-Louis, Brussel (FR)

“Uitdagingen van openbare ruimtes voor multimodaliteit” door **Livia de BETHUNE**, architecte-stedenbouwkundige – beheerder, MULTIPLE architecture & urbanism, Brussel

“Het Beursstation - ontwerp van een multimodale ruimte” door ir. **Olivier EUGENE**, Directeur van de Departement Studies, DIOV, Brussel Mobiliteit (FR)

Vraag en antwoord - Debat

10:30 – 11:00 Koffiepauze

11:00 – 12:30 **SESSIE 5**

FUNCTIES VAN MULTIMODALE KNOOPPUNTEN IN WERELDSTEDEN

Analyse van de ruimtelijke en functionele werking van multimodale polen op grootstedelijke schaal

Moderator: te bevestigen

“Openbaar vervoer en metropolitane ontwikkeling in centraal-België” door prof. **Kobe BOUSSAUW**, Department of Geography, VUB, Brussel

“Ruimtelijke ordening en mobiliteit: de beleidsinitiatieven moeten geïntegreerd worden met het oog op de duurzame ontwikkeling van een multipolaire wereldstad” door

Benoît PERILLEUX, directeur-diensthoofd, Brussel Stedelijke Ontwikkeling (FR)

Het verband tussen mobiliteit en stedenbouw opnieuw uitdenken

"Het gebrek aan grootstedelijke en plaatselijke vervlechting van de metro in Algiers" door dr. **Aniss MEZOUED**, architect-stedenbouwkundige, École Polytechnique Fédérale de Lausanne, Zwitserland (FR)

"Een nieuw netwerk voor een nieuwe wereldstad" door **Raphael RICOTE**, architect, verantwoordelijke voor projecteenheid 5 bij AREP, Parijs, Frankrijk (FR)

Vraag en antwoord - Debat

12:30 – 13:30

Lunch

13:30 – 15:00

SESSIE 6

COLLECTIEF VERVOER EN RUIMTELIJKE STRUCTURERING VAN DE TOEKOMSTIGE STAD

Blik op de plaats van het openbaar vervoer, in het bijzonder de metrostations, in een toekomstige stad

Moderator: Prof. **Pieter VANSTEENWEGEN**, KUL, Leuven

"De toekomst van de stedelijke mobiliteit" door **Francois-Joseph VAN AUDENHOVE**, partner, Arthur D. Little, Global Head, Rail & Mobility Competence Center, Brussel (EN)

"Mobiliteit centraal in de verdeeldheid" door **Xavier TACKOEN**, gedelegeerd bestuurder van Espaces-Mobilités, Brussel (FR)

"De nieuwe paradigma's van de stedelijke mobiliteit - Een toekomstgerichte visie" door **Georges AMAR**, expert, futuroloog, onderzoeker verbonden aan de leerstoel "Theorie en methodes met betrekking tot vernieuwend ontwerp", Mines ParisTech, Frankrijk (FR)

Vraag en antwoord - Debat

15:00 – 15:30

Koffiepauze

15:30 – 16:30

Samenvatting van de tweede dag

Prof. **Priscilla ANANIAN**, UQAM, Canada en prof. **Bernard DECLEVE**, UCL, Louvain-la-Neuve (FR)

16:30

BESLUITEN

door **Pascal SMET**, Minister van Mobiliteit en Openbare Werken van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Praktisch

DATA

Donderdag 24 november en vrijdag 25 november 2016

PLAATS

The International Auditorium

Koning Albert II-laan nr. 5

1210 Brussel

www.theinternationalauditorium.be

BEREIKBAARHEID VIA HET OPENBAAR VERVOER

Trein

Station Brussel-Noord

MIVB-netwerk

Halte: Rogier

- Metro: lijnen 2 en 6
- Tram: lijnen 3, 4, 25 en 55
- Bus: 58 en 61

TALEN VAN DE CONFERENTIE

Frans – Nederlands – Engels

Er wordt gezorgd voor simultaanvertaling naar de drie talen

INSCHRIJVINGEN

Vóór **14 november 2016**

Via het formulier online:

<https://surveysprod.irisnet.be/index.php/959833/lang-nl>

CONTACT

Brussel Mobiliteit

mobiliteit@gob.brussels